

Romani CRISS

Str. Răspântiilor nr.11, sector 2,
București

Telefon: 021.310.70.70

Mobil: 0740.19.46.46

Fax:031.815.76.23

Email: office@romanicriss.org

NEWSLETTER

**IULIE – DECEMBRIE
2015**

Conținutul acestui material nu reprezintă
în mod necesar poziția oficială a
granturilor SEE 2009-2014

CUPRINS

EDUCAȚIE	3
PROGRAMUL DE FELLOWSHIP "NICOLAE GHEORGHE"	4
PROGRAMUL DE BURSE "LIVIA PLAKS MEMORIAL SCHOLARSHIP"	5
ASISTENȚĂ LEGALĂ ȘI DREPTURILE OMULUI	6
PARTICIPAREA ROMANI CRISS LA "ÎNTÂLNIREA PENTRU IMPLEMENTAREA DIMENSIUNII UMANE", GĂZDUITĂ DE ORGANIZAȚIA PENTRU SECURITATE ȘI COOPERARE ÎN EUROPA (OSCE)	7
DEMNITATE PENTRU LETY – MANIFEST ÎNIȚIAT DE EGAM – EUROPEAN GRASSROOTS ANTIRACIST MOVEMENT	8
PUBLICAREA FACTSHEET-ULUI CU PRIVIRE LA ABUZUL OFICIALILOR RESPONSABILII CU APLICAREA LEGII ÎN COMUNITĂȚILE DE ROMI DIN ROMÂNIA	9
SESIZAREA CAZURILOR DE DISCRIMINARE.....	10
EVENIMENTE.....	11
AȚIUNI DE COMEMORARE ÎN CONTEXTUL ZILEI DE 2 AUGUST – ZIUA EUROPEANĂ A COMEMORĂRII HOLOCAUSTULUI ROMILOR.....	12
CONFERINȚA "ȘCOALA TE FACE CAMPION"	13
PROIECTE.....	14
ÎNCHEIEREA PROIECTULUI „UN START BUN – ÎNCURAJAREA EDUCAȚIEI TIMPURI ÎN COMUNITATEA DIN GLINA”	15
ÎNTÂLNIRI DE LUCRU ALE REȚELEI ROMA FORUM.....	16
CONFERINȚA DE ÎNCHIDERE A PROIECTULUI "EGALITATE PE PIAȚA MUNCII! - PROIECT PILOT PENTRU SPRIJINIREA PERSOANELOR VULNERABILE" - POSDRU/165/S/140936.....	17
PROIECTUL NET-RANGERS ÎMPOTRIVA INTOLERANȚEI RAPORTEAZĂ DISCRIMINAREA DIN MEDUL ONLINE	18
ADVOCACY.....	19
CURS DE FORMARE ÎN DOMENIUL ADVOCACY PENTRU ORGANIZAȚII LOCALE DE ROMI.....	20
REPREZENTAREA ORGANIZAȚIEI ROMANI CRISS ÎN FAȚA CONSILIULUI PENTRU DREPTURILE OMULUI AL ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE.....	21
PUNCTUL DE VEDERE AL ORGANIZAȚIILOR NEGUVERNAMENTALE CU PRIVIRE LA ÎNIȚIATIVA LEGISLATIVĂ CARE REGLEMENTEAZĂ "DEFĂIMAREA SOCIALĂ"	22

EDUCAȚIE

PROGRAMUL DE FELLOWSHIP "NICOLAE GHEORGHE"

CENTRUL ROMILOR PENTRU INTERVENȚIE SOCIALĂ ȘI STUDII – ROMANI CRISS A LANSAT PROGRAMUL DE FELLOWSHIP "NICOLAE GHEORGHE", DESTINAT TINERILOR ABSOLVENȚI AI UNIVERSITĂȚILOR CU PROFIL DE SOCIOLOGIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI STUDENȚILOR ÎN AN TERMINAL ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚILOR CU PROFIL DE SOCIOLOGIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ.

Scopul programului este să sprijine implicarea comunitară a unui tânăr rom, facilitând inițial familiarizarea acestuia cu filosofia activismului, așa cum a fost ea expusă de regretatul Nicolae Gheorghe. Programul de Fellowship Nicolae Gheorghe este o inițiativă lansată de Romani CRISS, pentru a onora memoria părintelui nostru fondator, Nicolae Gheorghe, inițiator al mișcării rom și renumit activist rom.

Durata programului este de 6 luni, persoana selectată fiind sprijinită de Romani CRISS prin mai multe modalități. În primul rând, se vor pune la dispoziția persoanei selectate materiale scrise și expuse de Nicolae Gheorghe, cu diferite ocazii (publicații, comunicări electronice publice, intervenții la evenimente publice, ș.a.m.d.). Timp de 2 luni, persoana selectată va studia filosofia lui Nicolae Gheorghe. Ulterior, va întocmi un plan comunitar de intervenție, care va avea la bază idei ce derivă din materialele studiate. Pentru următoarele 4 luni, persoana selectată va pune în practică, cu sprijinul organizației Romani CRISS, planul comunitar de intervenție social destinată unei comunități de romi. Înscrierile la acest program sunt deschise până la data de 31 Decembrie anul curent, iar aplicanții vor trimite un dosar ce include un CV, o scrisoare de recomandare din parte a colaboratorilor precum și o scrisoare de recomandare din partea unui profesor la care se adaugă o scrisoare de motivație de 500 de cuvinte. Cel mai motivat aplicant va lua parte la programul de fellowship "Nicolae Gheorghe" și va lucra împreună cu echipa Romani CRISS în perioada 1 februarie 2016 – 31 iulie 2016.

PROGRAMUL DE BURSE "LIVIA PLAKS MEMORIAL SCHOLARSHIP"

CENTRUL ROMILOR PENTRU INTERVENȚIE SOCIALĂ ȘI STUDII – ROMANI CRISS A LANSAT PROGRAMUL DE BURSE "LIVIA PLAKS MEMORIAL SCHOLARSHIP", ADRESAT STUDENȚILOR ROMI DIN ROMÂNIA, CARE STUDIAZĂ LA ZI ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚILOR ACREDITATE DIN ROMÂNIA URMĂTOARELE DOMENII: DREPT, PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI, SOCIOLOGIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ, ȘTIINȚE POLITICE, RELAȚII INTERNAȚIONALE, JURNALISM, ȘTIINȚE ADMINISTRATIVE, COMUNICARE, AUTOMATICĂ ȘI CALCULATOARE.

Scopul programului de burse "Livia Plaks Memorial Scholarship" este menit să sprijine continuarea educației studenților romi și implicarea acestora în promovarea drepturilor minorității etnice a romilor. Livia Plaks Roma Rights Scholarship este o inițiativă sprijinită de Andrew Plaks și familia sa, în parteneriat cu Romani CRISS. Programul va sprijini un număr de 15 studenți romi, în anul universitar 2015-2016, care provin din familii cu venituri modeste, interesați să își continue studiile universitare și să se implice în promovarea drepturilor romilor. Aceștia au trimis un dosar de candidatură care a inclus informații despre rezultatele la învățătură, situația financiară, un eseu cu privire la implicarea anterioară în promovarea drepturilor romilor, evidențiind activitățile de voluntariat realizate în beneficiul comunităților de romi, două recomandări – una dintre acestea de la un profesor și o altă din partea unui colaborator precum și un plan de implicare în promovarea și apărarea drepturilor romilor.

Dosarele trimise au fost analizate de o comisie de selecție compusă din 5 persoane: reprezentanți ai organizației Romani CRISS și reprezentanți ai altor organizații/instituții guvernamentale și nonguvernamentale, cu experiență în domeniul educației.

Romani CRISS va asigura logistica legată de derularea programului de burse în mod voluntar. De asemenea, va pune la dispoziția studenților un mentor pentru întregul an universitar, care va avea rolul de a sprijini implicarea studenților în promovarea drepturilor romilor. În urma procesului de selecție 15 studenți din drept, psihologie și științele educației, sociologie și asistență socială, științe politice, relații internaționale, jurnalism, științe administrative, comunicare, automatică și calculatoare vor intra în programul de burse "Livia Plaks Scholarship".

Beneficiarii burselor vor primi echivalentul în lei al sumei 1300 de USD în două tranșe, prima dintre acestea la 15 zile de la semnarea contractului iar a doua în următorul semestru universitar, fiind condiționată de rezultatele academice obținute în primul semestru.

ASISTENȚĂ LEGALĂ ȘI DREPTURILE OMULUI

PARTICIPAREA ROMANI CRISS LA "ÎNTÂLNIREA PENTRU IMPLEMENTAREA DIMENSIUNII UMANE", GĂZDUITĂ DE ORGANIZAȚIA PENTRU SECURITATE ȘI COOPERARE ÎN EUROPA (OSCE)

ROMANI CRISS A LUAT PARTE LA CONFERINȚĂ, AVÂND INTERVENȚII ÎN CADRUL SESIUNII NR. 16 – TOLERANȚĂ ȘI NEDISCRIMINARE, PRECUM ȘI ÎN CADRUL SIDE EVENT-ULUI PE TEMA RELAȚIEI DINTRE ROMI ȘI POLIȚIE.

Întâlnirea Pentru Implementarea Dimensiunii Umane” (HDIM – Human Dimension Implementation Meeting) este cea mai mare conferință anuală cu privire la drepturile omului și democrație. Încă din 1998, conferința a fost organizată anual, aducând împreună reprezentanți ai guvernelor, din statele membre OSCE, reprezentanți ai societății civile, instituții ale OSCE și organizații internaționale.

În cadrul conferinței reprezentanții fundației au discutat despre abuzurile reprezentanților legii împotriva populației romi. În ultimii ani, Romani CRISS a discutat despre numărul alarmant de cazuri de abateri și abuzuri făcute de reprezentanții legii împotriva membrilor comunităților de romi din România.

Romani CRISS a documentat următoarele tipuri de cazuri: anchete abuzive, care includ violența împotriva romilor la secțiile de poliție, precum și intervenții ale poliției sau ale jandarmeriei în comunitățile de romi, finalizate cu persoane împușcate mortal, răniți grav dintre care femei și copii. Folosirea armelor de foc este, de multe ori, disproporționată, și forța este utilizată excesiv, atunci când intervențiile poliției sunt organizate în comunitățile de romi, cu încălcarea standardelor drepturilor omului.

Deși există o presiune continuă din partea ONG-urilor, relația dintre poliția din România și comunitățile de romi rămâne neschimbată; dimpotrivă, situația devine explozivă, în ciuda eforturilor societății civile și a organizațiilor interguvernamentale, precum OSCE de a schimba raportul de forțe. În general, dosarele penale împotriva reprezentanților poliției rămân sub anchetă pentru perioade de timp foarte lungi violând distribuția rezonabilă impusă de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Ancheta în aceste cazuri este incorectă, întotdeauna lipsită de motivația rasială a autorului. Este imposibil, cel puțin din experiența de până acum, de a realiza redresarea la nivel național, prin sistemul judiciar român. În acest sens, recomandările reprezentanților fundației sunt acelea de a modifica legislația privind utilizarea de arme de foc în aplicarea legii, organizarea de cursuri de formare pentru reprezentanții legii precum și aprobarea acestor cursuri de către Reprezentanții Ministerului de Interne. La acestea se adaugă revizuirea sistemului de anchetă internă, care să fie transparent, imparțial și independent și să asigure un proces echitabil, care să respecte un termen rezonabil de judecată precum și analize cu referire la motivația etnică în rândul agresorului.

În cadrul sesiunii nr. 16 – Toleranță și nediscriminare, poziția fundației Romani CRISS a vizat legislația cu privire la alegerile parlamentare, criticată în nenumărate rânduri de către societatea civilă, dar și de către OSCE și Comisia de la Veneția, sub aspectul discriminatoriu la adresa organizațiilor minorităților naționale. Legislația românească prevede ca organizațiile minorităților naționale pot depune candidaturi pentru alegerile parlamentare doar dacă dețin statut de utilitate publică. Intervenția reprezentantului Romani CRISS poate fi citită integral aici: <http://www.osce.org/odihr/187911?download=true>

DEMNIȚATE PENTRU LETY – MANIFEST INIȚIAT DE EGAM – EUROPEAN GRASSROOTS ANTIRACIST MOVEMENT

ROMANI CRISS A DECIS ȘI ANUL ACESTA SĂ SUSȚINĂ CAMPANIA INIȚIATĂ DE EGAM¹, MAI PRECIS MUTAREA FERMEI INDUSTRIALE DE PORCI CARE SE AFLĂ PE SIT-UL UNUI FOST LAGĂR DE CONCENTRARE.

Locația prezentată mai sus este Lety, în Cehia, care se află la aproximativ o oră de mers cu mașina, în sudul orașului Praga. În anul 1939 în această locație s-a stabilit o tabără pentru a reține diverși prizonieri, tabără care s-a transformat în luna iulie 1942 într-un lagăr de concentrare exclusiv pentru romi și a dăinuit până la închiderea sa în august 1943. Sute de romi au fost supuși la muncă silnică și au fost deportați până la moarte cu precădere la Auschwitz- Birkenau.

Acest "locucide", referindu-ne la crimă împotriva sit-ului, rezonază cu genocidul la care romii au fost supuși în timpul celui de-al doilea război mondial. Este un ecou al persecuției și al discriminării la care romii sunt încă supuși în Europa zilelor noastre. Simbolizează lipsa de cunoștințe în ceea ce privește această parte a istoriei europene. În timp ce rasismul capătă noi forme pe continent, un continent traversat de o criză de identitate, o criză a valorilor, alături de o criză economică, socială și instituțională, virulența rasismului anti-rom, la fel ca antisemitismul își găsește o parte din explicație în ștergerea amintirii genocidului împotriva romilor și a Holocaustului.

Cu ocazia celebrării Roma Pride, EGAM a cerut președintelui Consiliului Europei, domnul Tusk, președintelui Comisiei Europene domnul Juncker, președintelui Consiliului European domnul Schulz, precum și primului-ministrul ceh domnul Sobotka să acționeze astfel încât să punem în cele din urmă capăt locucidului care este reprezentat prin degradarea sit-ului de la Lety.

Concret, acest lucru înseamnă acțiuni ferme care să determine mutarea fermei de porci și în locul ei ridicarea unui sit adecvat comemorării; spre deosebire de piatra memorială care se găsește în prezent pe mormintele comune, la câteva sute de metri de sit. Acest lucru înseamnă sprijinirea cercetării, în scopul de a descoperi întreaga istorie a acestui sit, precum și a celor care au trăit acolo și a celor care au murit acolo.

Acest manifest a fost semnat de 78 de membri ai Parlamentului European, din 22 țări, de 10 foști miniștri, de primari, aleși locali și sute de intelectuali, artiști, activiști antirasism, romi și neromi, din mai mult de 30 de țări, din Europa și nu numai. Lista completă de semnături poate fi găsită la www.egam.eu.

¹ EGAM reunește principalele organizații antirasiste pentru drepturile omului din mai mult de 30 țări în încercarea de a lupta împotriva rasismului, antisemitismului, discriminării rasiale și a negării genocidului, pentru justiție, egalitate și democrație. Acesta acționează atât la nivel instituțional și la nivel local.

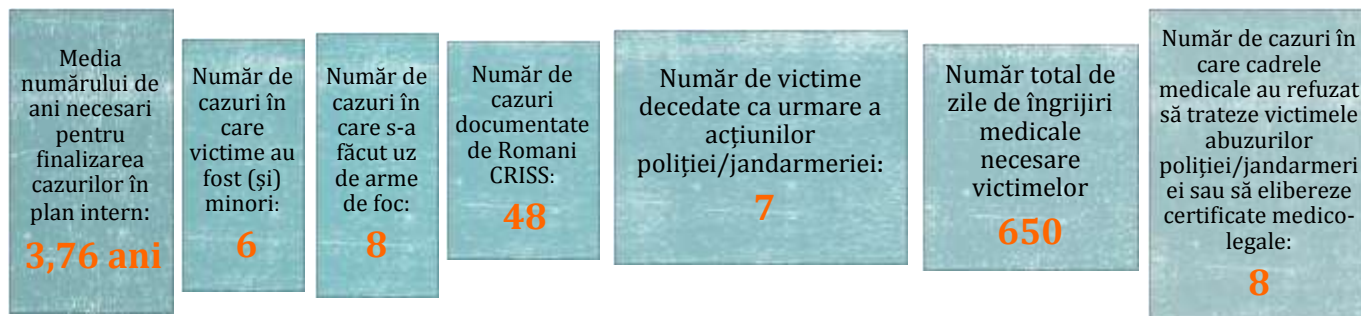
PUBLICAREA FACTSHEET-ULUI CU PRIVIRE LA ABUZUL OFICIALILOR RESPONSABILI CU APLICAREA LEGII ÎN COMUNITĂȚILE DE ROMI DIN ROMÂNIA

ÎN ULTIMII ANI, ROMANI CRISS A DOCUMENTAT CAZURI DE TORTURĂ, VIOLENȚĂ ȘI ABUZ COMISE DE REPREZENTANȚII STATULUI CU ATRIBUȚII ÎN APLICAREA LEGII, ALE CĂROR VICTIME AU FOST ROMI.

Printre cauzele relațiilor dintre romi și poliție, se numără și stereotipurile și rasismul agresorilor, asigurarea unei stări de impunitate, precum și de cele mai multe ori, victimele rome sunt dezavantajate din multiple puncte de vedere.

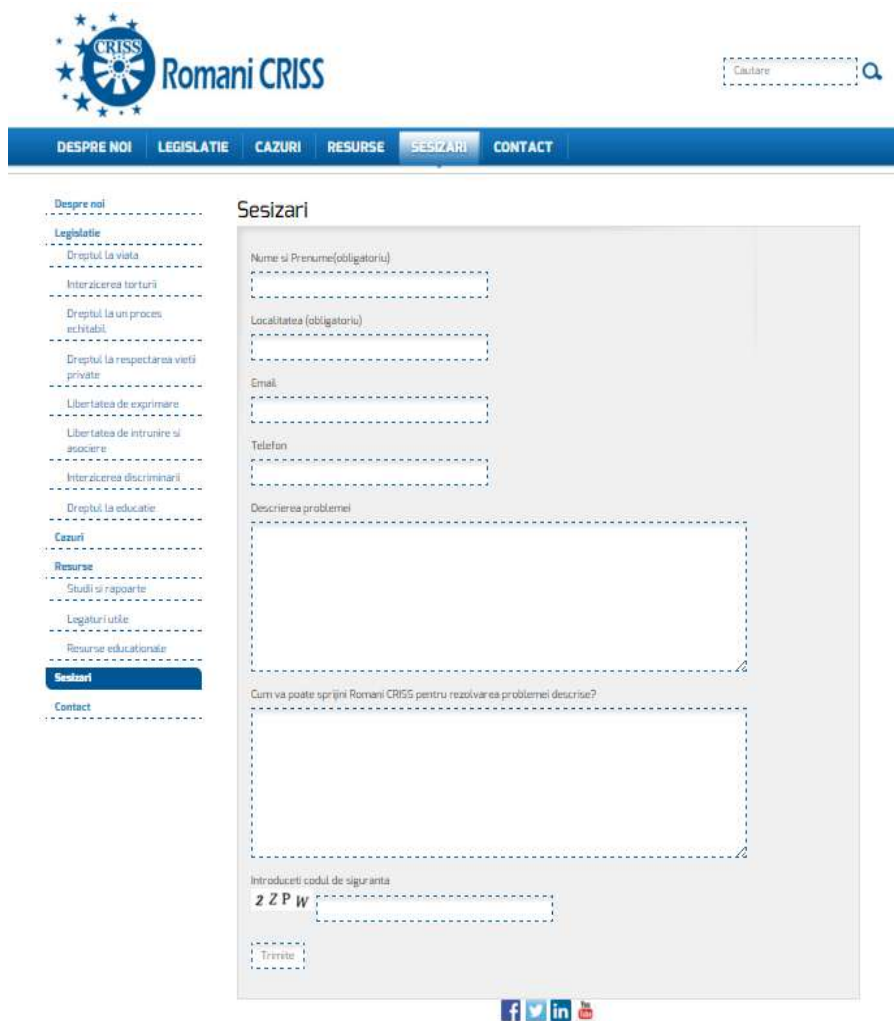
Prin natura lor și prin efectele pe care le au asemenea acțiuni, acestea constituie o direcție de acțiune strategică pentru Romani CRISS. CRISS a monitorizat în mod constant asemenea evenimente, a realizat rapoarte de documentare, comunicate de presă, scrisori de protest și a inițiat acțiuni în instanță. Astfel, au fost documentate următoarele tipare de discriminare și abuz: utilizarea forței disproporționate în comunitățile de romi, uzul armelor de foc cu încălcarea standardelor internaționale, acțiuni de tortură, violență și abuz.

Situația prezentată este bazată pe cazuri documentate de Romani CRISS în ultimii ani. Au fost analizate cazurile documentate începând cu anul 2006 și până în prezent. În analiză au fost incluse și 5 documentate înainte de 2006, având în vedere că aceste cazuri au ajuns și în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, sau urmează să ajungă. Intervenția Romani CRISS în unele dintre cazurile analizate a constat în contractarea avocaților care au reprezentat victimele în fața organelor competente. Pentru o parte dintre cazurile documentate și analizate în scopul elaborării prezentului document informativ, intervenția Romani CRISS nu a fost posibilă, din diferite motive. În unele situații, asupra victimelor au fost exercitate presiuni și acestea au decis să înceteze orice demers început. În alte situații, echipa Romani CRISS a luat la cunoștință despre caz după o perioadă semnificativă de la producerea acestuia, iar victimele nu obținuseră certificate medico-legale, care să fie folosite ca probe în instanță. Romani CRISS a documentat, în perioada menționată, un număr de 48 de cazuri.

SESIZAREA CAZURILOR DE DISCRIMINARE

ÎN URMA NUMĂRULUI RIDICAT DE ABUZURI ȘI CAZURI DE DISCRIMINARE ÎNREGISTRATE ÎN ROMÂNIA ÎMPOTRIVA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMĂ, FUNDAȚIA ROMANI CRISS A DECIS SĂ PUNĂ ÎN PRACTICĂ UN MECANISM ONLINE DE SESIZARE A CAZURILOR DE DISCRIMINARE.

The screenshot shows the 'Sesizari' (Complaints) page of the Romani CRISS website. The page features a navigation menu with options: DESPRE NOI, LEGISLATIE, CAZURI, RESURSE, SESIZARI, and CONTACT. The 'Sesizari' section is active. The form includes the following fields:

- Nume si Prenume (obligatoriu)
- Localitatea (obligatoriu)
- Email
- Telefon
- Descrierea problemei
- Cum va poate sprijini Romani CRISS pentru rezolvarea problemei descrise?
- Introduceti codul de siguranta (with a CAPTCHA image showing '2 Z P W')
- Termite

Social media icons for Facebook, Twitter, LinkedIn, and YouTube are located at the bottom of the form.

Prin intermediul acestui formular persoanele abuzate sau martori ai unui abuz pot să depună o sesizare online, astfel încât aceste tipuri de comportamente să nu rămână nepedepsite și să fie luate măsuri împotriva acestora, conforme cu legislația națională în vigoare.

Astfel, dacă te confrunți cu o situație pe care o consideri discriminatorie sau dacă ai fost martor la una, răspunzi la întrebările incluse în formular și Romani CRISS te poate ajuta să te adresezi instituțiilor abilitate cu soluționarea cazului.

Formularul poate fi accesat la www.drepturile-omului.info/sesizari

EVENIMENTE

ACȚIUNI DE COMEMORARE ÎN CONTEXTUL ZILEI DE 2 AUGUST – ZIUA EUROPEANĂ A COMEMORĂRII HOLOCAUSTULUI ROMILOR

MAI MULTE ORGANIZAȚII DE ROMI², PRINTRE CARE ȘI ROMANI CRISS, AU ORGANIZAT ÎN DATA DE 2 AUGUST 2015, O SERIE DE EVENIMENTE PENTRU A COMEMORA VICTIMELE HOLOCAUSTULUI.

ÎN CADRUL PROIECTULUI „RECALL – RECALLING THE ROMA AND SINTI HOLOCAUST”, În noaptea de 2 spre 3 august 1944, un număr de 2897 romi, majoritatea femei, copii și bătrâni, au fost uciși în lagărul Auschwitz-Birkenau. Organizațiile și activiștii romi din Europa comemorează anual Holocaustul Romilor în data de 2 august. Parlamentul European a adoptat în anul 2015 o rezoluție pentru a desemna 2 august, drept Ziua de Comemorare a Holocaustului European al romilor³.

Este deosebit de important să se contribuie la păstrarea memoriei Holocaustului, la cunoașterea Holocaustului precum și la înțelegerea consecințelor Holocaustului în plan psihologic în rândul populației rome, care se confruntă și în zilele noastre cu efecte precum respingerea identității etnice sau o stima de sine scăzută. Astfel, în data de 2 august 2015 au fost organizate mai multe acțiuni, cu scopul de a comemora victimele Holocaustului.

Printre acțiunile derulate cu ocazia zilei de 2 august, Romani CRISS alături de alte ONG-uri rome, precum și victime, supraviețuitori ai Holocaustului, au participat la acțiuni de comemorare a victimelor depunând coroane de flori la Memorialul Holocaustului.

În plus, a fost organizat și un workshop cu tema „Comemorarea Holocaustului Romilor. Incursiune în trecut”, în cadrul proiectului “Recall – Recalling the Roma and Sinti Holocaust”, la care au luat parte supraviețuitori ai Holocaustului, reprezentanți ai instituțiilor și organizațiilor neguvernamentale, precum și membri ai comunităților de romi. Ziua s-a încheiat cu susținerea un atelier informațional, în aer liber, prin intermediul căruia cetățenii au putut afla detalii despre Holocaustul romilor. Ca și locație pentru această manifestare a fost ales parcul Cișmigiu, din centrul orașului București.

Pe lângă supraviețuitorii romi ai Holocaustului, care au și vorbit despre experiență acestora în lagărele de concentrare, la eveniment au mai participat și reprezentanți ai instituțiilor publice și ai organizațiilor neguvernamentale din România.

² Agenția Națională pentru Romi, Asociația pentru Dezvoltare și Incluziune Socială, Asociația Femeilor Rome din România, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome – E-Romnja, Asociația Romano Butiq, Centrul Cultural al Romilor O del Amenca, Centrul pentru Educație și Dezvoltare Socială, Centrul pentru Educație și Drepturile Omului, Centrul Național de Cultură a Romilor, Centrul Romilor Amare Rromentza, Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii – Romani CRISS, Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate – Sastipen, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară Împreună

³ Rezoluția Parlamentului European din 15 aprilie 2015, cu ocazia Zilei Internaționale a Romilor – Anti-țigănistul în Europa și recunoașterea de către UE a Zilei de Comemorare a genocidului romilor în timpul celui De-al doilea Război Mondial, disponibilă în format electronic la adresa: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P8-TA-2015-0095>

CONFERINȚA „ȘCOALA TE FACE CAMPION”

ROMANI CRISS - CENTRUL ROMILOR PENTRU INTERVENȚIE SOCIALĂ ȘI STUDII, FUNDAȚIA BRIGHT LIGHT, ÎN PARTENERIAT CU MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE AU ORGANIZAT ÎN DATA DE 14 SEPTEMBRIE 2015, CONFERINȚA „ȘCOALA TE FACE CAMPION”.

Scopul întâlnirii a fost acela de a oferi un spațiu de cunoaștere și cooperare pentru tinerii romi care au obținut rezultate excelente la învățătură și au reușit, în ciuda dificultăților, să se înscrie la licee și universități cu recunoaștere internațională. În egală măsură, întâlnirea și-a propus să creeze și un cadru de discuție pentru tineri, instituții, organizații și activiști romi cu privire la modalitățile de îmbunătățire a accesului la educația terțiară al tinerilor romi.

Ziua premergătoare conferinței a fost dedicată inter-cunoașterii tinerilor romi cu rezultate excepționale la învățătură, în jurul cărora a și fost construită această inițiativă, precum și sprijinirii lor în vederea elaborării unui plan de acțiune comun, prin care să fie promovate valorile autentice ale comunităților din care provin.

PROIECTE

ÎNCHEIEREA PROIECTULUI „UN START BUN – ÎNCURAJAREA EDUCAȚIEI TIMPURII ÎN COMUNITATEA DIN GLINA”

CENTRUL ROMILOR PENTRU INTERVENȚIE SOCIALĂ ȘI STUDII – ROMANI CRISS A ÎNCHEIAT ÎN DATA DE 7 SEPTEMBRIE PROIECTUL „ÎNCURAJAREA EDUCAȚIEI TIMPURII ÎN COMUNITATEA DIN GLINA”, PROIECT FINANȚAT PRIN GRANTURILE SEE 2009-2014, ÎN CADRUL FONDULUI ONG DIN ROMÂNIA, PRINTR-O CONFERINȚĂ CE A AVUT LOC ÎN ACEEAȘI DATĂ, ÎN BUCUREȘTI

Scopul proiectului „Un start bun – încurajarea educației timpurii în comunitatea din Glina” a fost înființarea unui centru de educație timpurie pentru copiii romi din comunitatea Glina. Romani CRISS a inaugurat acest centru în luna octombrie 2014 împreună cu partenerii locali, școala și primăria din Glina. De activitățile educaționale ale centrului au beneficiat 130 de copii cu vârste între 0 și 14 ani.

Proiectul „Încurajarea Educației Timpurii în Comunitatea din Glina” a creat o echipă de profesori, părinți și elevi, care împreună au contribuit la construirea unei comunități bazată pe cunoaștere și învățare. Inițiativa implementată de fundația Romani CRISS a fost bine primită în comunitate, întrucât a venit în întâmpinarea unei nevoi reale, cu care comunitatea se confruntă. Dincolo de aspectele educaționale cu impact clar asupra dezvoltării viitoare a copiilor, echipa proiectului a pus accent și pe promovarea culturii rome și pe creșterea stimei de sine a copiilor. În acest sens, s-au realizat colțul romilor, păpușa romă și dezbateri cu personalități rome. În plus, în cadrul centrului elevii au beneficiat de suport educațional asigurat de o echipă de bază formată din: 2 educatoare, 1 logoped și 1 psiholog, care au susținut sesiuni de consiliere logopedică, sesiuni de consiliere psihologică și sesiuni de dezvoltare a vocabularului.

Nu în ultimul rând, în cadrul proiectului ne-am concentrat atenția asupra nevoilor părinților romi, asigurând prezența unui mediator sanitar și a unui medic, care au oferit servicii de mediere sanitară și consultații medicale care să crească gradul de conștientizare asupra dreptului de a accesa servicii sanitare.

Cea mai recentă activitate implementată în cadrul proiectului a fost organizarea unei tabere de vară desfășurată la Predeal și în cadrul căreia au participat 30 de copii. Tabăra a avut drept scop dezvoltarea personală a participanților, prin dobândirea de informații cu privire la cultură, un stil de viață sănătos și experiența unei lumi în afara comunității în care trăiesc prin intermediul unor exerciții outdoor precum și a unui program complex de educație nonformală, menit să dezvolte munca în echipă, colaborarea și autocunoașterea.

ÎNTÂLNIRI DE LUCRU ALE REȚELEI ROMA FORUM

ÎN CADRUL PROIECTULUI ROMA FORUM NE-AM PROPUȘ SĂ ÎNTĂRIM CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ ȘI OPERAȚIONALĂ A UNUI NUMĂR DE 20 ONG-URI ÎN DOMENIUL MONITORIZĂRII POLITICILOR PUBLICE ȘI ADVOCACY PENTRU A GENERA ASTFEL POLITICI PUBLICE MAI BUNE PENTRU ROMI ȘI PROMOVAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR OMULUI.

Pentru a atinge rezultatele propuse, Romani CRISS a organizat două întâlniri de lucru ale Rețelei ROMA FORUM. Prima întâlnire a avut loc în data de 23 septembrie, iar în cadrul acesteia au fost abordate politicile publice din domenii precum educație, sănătate, locuire, ocupare și anti discriminare. În discuțiile pe grupuri de lucru, participanții au identificat problemele cu care se confruntă cel mai adesea comunitățile de romi și au căutat soluții care pot fi integrate în legislația națională.

Romani CRISS a continuat acest demers și în 10 decembrie 2015, prin organizarea celei de-a doua întâlniri de lucru care a reunit 20 de reprezentanți ai ONG-urilor române, care au dezbătut situația drepturilor omului, din comunitățile de romi din România. De asemenea, organizațiile din cadrul rețelei au analizat politicile publice relevante pentru romi, sub aspectul egalității de gen, politicilor de tineret și anti-discriminării, căutând să ofere soluții practice care să producă schimbări pozitive în viața romilor.

În desfășurarea acestui proiect și prin intermediul acestor întâlniri de lucru încercăm să identificăm, cu ajutorul ONG-urilor parte din rețea, problemele cu care se confruntă cel mai adesea comunitățile de romi, de la situații de discriminare și de încălcare a drepturilor omului, până la cazuri de lipsă a accesului la informații sau cazuri de decalaje social-educaționale. Astfel, obiectivul programului este de a identifica și a analiza succesele și eșecurile politicilor publice la nivel național, în vederea identificării punctelor tari și slabe, de a analiza cadrele de finanțare ale proiectelor destinate incluziunii sociale a romilor, precum și de a formula recomandări actorilor sociali interesați de la nivel național în vederea îmbunătățirii programărilor financiare și a strategiilor naționale de incluziune socială.

Informațiile și datele colectate de la ONG-urile parte din rețea urmează să fie prezentate autorităților, sub forma unor propuneri de politică publică sau de modificări legislative.

CONFERINȚA DE ÎNCHIDERE A PROIECTULUI "EGALITATE PE PIAȚA MUNCII! - PROIECT PILOT PENTRU SPRIJINIREA PERSOANELOR VULNERABILE" - POSDRU/165/S/140936

PROIECTUL "EGALITATE PE PIAȚA MUNCII! - PROIECT PILOT PENTRU SPRIJINIREA PERSOANELOR VULNERABILE", PROIECT FINANȚAT PRIN POSDRU ȘI IMPLEMENTAT ÎN PARTENERIAT CU AGENȚIA NAȚIONALĂ ANTIDROG A AJUNS LA FINAL.

Odată cu finalizarea programului pilot de creștere a abilităților și competențelor în domeniul muncii și dezvoltarea de activități de orientare și consiliere profesională personalizată pentru grupurile vulnerabile înscrise în cadrul proiectului "Egalitate pe piața muncii!" s-a organizat o conferință de închidere la care au participat toți partenerii proiectului.

Cu această ocazie au fost prezentate rezultatele proiectului și modul în care au fost atinși indicatorii propuși prin intermediul activităților desfășurate. Evenimentul a reunit factori de decizie în domeniu și parteneri ai proiectului care au prezentat activitatea desfășurată în cadrul ultimilor 2 ani. Conform datelor publicate în raportul de evaluare al Agenției Naționale Antidrog, indicatorii de consiliere și formare ai proiectului au fost depășiți. Un număr de 2105 persoane au beneficiat de serviciile de consiliere furnizate în cadrul proiectului și 700 de persoane au fost calificate pentru o mai bună integrare pe piața muncii.

Activitățile proiectului au fost promovate printr-o campanie națională și regională de informare în centrele de consiliere, prin organizarea de mese rotunde și seminarii cu reprezentanți ai ONG-urilor și ai autorităților publice locale.

La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai Beneficiarului și partenerii proiectului: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului sector 1, București, Romani CRISS - Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii, Fundația de Sprijin Comunitar, Asociația TRANSCENA, Asociația Totul pentru Tine, Arhiepiscopia Tomisului, Agenția Națională pentru Romi, S.C. Loop Operation și S.C. Faxmedia Consulting.

PROIECTUL NET-RANGERS ÎMPOTRIVA INTOLERANȚEI RAPORTEAZĂ DISCRIMINAREA DIN MEDIUL ONLINE

PROIECTUL NET-RANGERS ÎMPOTRIVA INTOLERANȚEI, DERULAT DE ASOCIAȚIA ACTIVEWATCH ÎN PARTENERIAT CU FUNDAȚIA CENTRUL ROMILOR PENTRU INTERVENȚIE SOCIALĂ ȘI STUDII ESTE GÂNDIT CĂ O REACȚIE LA FENOMENUL DE HATE SPEECH DIN MEDIUL ONLINE PRIN CREAREA UNUI INSTRUMENT DE EVALUARE ȘI INTERVENȚIE ASUPRA ACESTOR SUBIECTE CARE SĂ FIE FOLOSIT DE GENERAȚIA VIITOARE - ELEVII DE LICEU.

În cadrul proiectului a fost dezvoltată o aplicație pentru web și telefoanele mobile care permite utilizatorilor să raporteze către jurnaliști și redacții articolele care au conținut discriminator sau care au strâns comentarii de ură care ar trebui moderate.

Totodată, a fost realizat un manual de rezistență la discursul instigator, la ură care este disponibil pe site-ul proiectului, www.cyberhate-watch.ro. Acesta conține informații despre acest tip de discurs, explică care sunt pericolele pe care acesta le reprezintă în societate, discută despre cum poate fi combătut și oferă exemple de sesizări care pot fi făcute către Consiliul Național al Audiovizualului și Consiliul Național pentru Combatere Discriminării pentru raportarea situațiilor de hate speech din spațiul public.

Cele două organizații partenere au derulat o campanie de informare în șapte licee din București, ocazie cu care au discutat cu peste 600 de elevi din clasele IX – XI despre discursul instigator la ură. Cu această ocazie, au fost identificați peste 25 de elevi interesați să lupte împotriva discursului instigator la ură în cadrul unei brigăzi de "net-rangeri". Aceștia au trecut printr-o serie de traininguri referitoare la diferite aspecte care țin de lupta împotriva discriminării, libertate de exprimare și dezvoltare personală. Net-rangerii au dus activități de monitorizare a internetului cu privire la mesaje instigatoare la ură, au realizat texte pe care le-au publicat pe site-ul proiectului și au luat parte la o acțiune de tip flash-mob pentru conștientizarea genocidului romilor în timpul Holocaustului.

La finalul acestui an, cele două organizații partenere au realizat un raport cu privire la discursul instigator la ură din România pentru perioada octombrie 2014 – octombrie 2015. Raportul discută modificările legislative din această perioadă, face o analiză a modului de funcționare a parchetelor, CNCD-ului și CAN-ului referitor la cazuri care țin de discursul instigator la ură, face o trecere în revistă a autoreglementărilor la nivel de redacții, asociații media și de publicitate, partide politice și federații sportive și prezintă cazuri de discursuri și manifestații instigatoare la ură din spațiul public.

ADVOCACY

CURS DE FORMARE ÎN DOMENIUL ADVOCACY PENTRU ORGANIZAȚII LOCALE DE ROMI

ÎN PERIOADA 10 - 13 DECEMBRIE, FUNDAȚIA ROMANI CRISS A DESFĂȘURAT UN CURS DE FORMARE ÎN DOMENIUL ADVOCACY PENTRU ORGANIZAȚII ROME DE DREPTURILE OMULUI, EVENIMENT DESFĂȘURAT ÎN CADRUL PROIECTULUI „ROMA FORUM - FORMARE, ORGANIZARE, RELAȚII, UNITATE ȘI MONITORIZARE”, FINANȚAT PRIN GRANTURILE SEE 2009-2014, ÎN CADRUL FONDULUI ONG ÎN ROMÂNIA.

Pentru multe organizații nonprofit, activitatea de advocacy are conotații negative. Mulți se tem să abordeze factorii de decizie pentru că aceștia par inabordabili, iar uneori organizațiile evită să facă campanii de advocacy. În realitate, această activitate nu presupune decât a încuraja adoptarea unei legi sau politici noi sau modificarea unora deja existente astfel încât să rezolve o problemă identificată la nivel social. Tocmai de aceea, obiectivul acestui curs a fost acela de a forma 20 de reprezentanți locali ai organizațiilor de romi care au avut ocazia să se informeze cu privire la conceptul de advocacy, activitatea pe care o implică, planificarea strategică precum și la modalități de realizare a unei strategii de acțiune de advocacy.

În cadrul reuniunii au fost discutate aspecte precum situația drepturilor omului în anul 2015, în special în ceea ce privește comunitățile de romi și modul în care putem influența într-un mod pozitiv situația acestora prin campanii de advocacy. Printre subiectele abordate în cadrul cursului, menționăm: advocacy și conceptele adiacente: definire, conceptualizare, diferențiere, relevanța în îndeplinirea obiectivelor generale și a misiunii unei organizații civice de drepturile omului, tipuri de acțiuni de advocacy și tehnici de campanie, instrumente de lucru pentru activitatea de advocacy, precum și noțiuni despre lucrul cu autoritățile locale/centrale.

La finalul cursului participanții au aflat care sunt pașii implementării unei campanii de advocacy și cum pot fiecare dintre aceștia implementa la rândul său o astfel de campanie.

REPREZENTAREA ORGANIZAȚIEI ROMANI CRISS ÎN FAȚA CONSILIULUI PENTRU DREPTURILE OMULUI AL ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE

EXPRIMÂND PREOCUPĂRILE CENTRULUI DE RESURSE JURIDICE ȘI ALE ROMANI CRISS, REPREZENTANTA CRJ A VORBIT ÎN FAȚA CONSILIULUI PENTRU DREPTURILE OMULUI AL ONU DESPRE IMPUNITATEA PENTRU ABUZURI ÎMPOTRIVA ROMILOR ÎN ROMÂNIA

Printre observațiile făcute de reprezentanta CRJ, se numără faptul că în 2015, România a primit o altă condamnare la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pe temeiul abuzului poliției împotriva romilor. Curtea a constatat că autoritățile de investigație nu și-au făcut datoria de a investiga motivația rasială din spatele comportamentului reprezentantului poliției.⁴ Însă cazurile care ajung la CEDO reprezintă doar vârful icebergului.

Totodată, a fost semnalat faptul că violența poliției și eșecul constant al sistemului de a face justiție în cazul romilor, sunt realități cu care ne confruntăm zilnic. În 2014, din 19 cazuri legate de ură sau discriminare niciunul nu a ajuns în instanță.

Nu în ultimul rând, s-a subliniat că în 2015 Comitetul ONU împotriva torturii trimitea o serie de observații României exprimându-și îngrijorarea în legătură cu problemele de ură și discursul instigator la ură împotriva romilor precum și utilizarea excesivă a forței în aplicarea legii. Departamentul de Stat al Drepturilor Omului din SUA are un capitol privind discriminarea romilor și menționa despre cazuri de hărțuire sexuală și despre abuzuri ale poliției în comunitățile de romi. Comisia Europeană, la rândul său, pentru combaterea rasismului și a intoleranței evidențiază în 2014 în raportul pentru România că țara continuă – chiar și astăzi - fără un mecanism independent privind soluționarea plângerilor împotriva poliției sau aplicarea legii în cazurile de abuz ale autorităților.

⁴ *Ciorcan and others v. Romania*, Nos. 29414/09 and 44841/09, ECHR, 27 January, 2015.

PUNCTUL DE VEDERE AL ORGANIZAȚIILOR NEGUVERNAMENTALE CU PRIVIRE LA INIȚIATIVA LEGISLATIVĂ CARE REGLEMENTEAZĂ “DEFĂIMAREA SOCIALĂ”

CRJ, ROMANI CRISS, ÎMPREUNĂ CU ALTE 7 ONG-URI DE DREPTURILE OMULUI DIN ROMÂNIA AU SOLICITAT CAMEREI DEPUTAȚILOR SĂ RESPINGĂ PROIECTUL DE LEGE PRIVIND DEFĂIMAREA SOCIALĂ, INIȚIAT DE LIDERUL PSD, LIVIU DRAGNEA ȘI ADOPTAT CU O SURPRINZĂTOARE RAPIDITATE DE SENAT.

Centrul de Resurse Juridice și Romani CRISS alături de ActiveWatch, Centrul pentru Jurnalism Independent, Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România, Centrul Român pentru Jurnalism de Investigație și Societatea Academică din România au solicitat Camerei Deputaților să respingă proiectul de lege privind defăimarea socială, inițiat de liderul PSD, Liviu Dragnea și adoptat de Senat. Conform declarațiilor deputatului Liviu Dragnea, așa cum au fost relatate de Mediafax în data de 09.10.2015,⁵ acesta își asuma că va elimina criteriul defăimării din cauza apartenenței politice din lege, respectiv că va diminua cuantumul amenzilor. Presupunând că așa se va întâmpla, aceste amendamente la proiect nu se adresează și nu remediază în niciun fel problemele fundamentale puse de această lege care distruge ideea de protecție efectivă împotriva discriminării în România.

În data de 7 octombrie 2015, Senatul României a adoptat Proiectul de Lege privind promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup (L 534/2015). Considerăm acest proiect de lege un atac brutal la adresa ideii de nediscriminare în România, care instituie responsabilitatea colectivă, permite sancționarea solicitărilor pentru autonomie ale comunităților minoritare, un proiect de lege ce dublează înrăutățind prevederi din actuala legislație antidiscriminare și încalcă directivele europene în materia nediscriminării. Acest proiect conține definiții vagi permițând abuzuri, inclusiv limitarea libertății de exprimare. Este de asemenea un proiect care instituie în interiorul CNCD-ului un alt organism de sancțiune inadecvat pentru domeniul discriminării, și care nu respectă standarde de independență, transparență și minime garanții procesuale. Analiza pe larg a proiectului adoptat de Senat într-o formă foarte puțin diferită de cea a inițiatorului poate fi accesată la www.crj.ro/initiativa-legislativa-a-domnului-dragnea-aprobata-de-senat-o-lipsa-cronica-de-intelegere-a-fenomenului-discriminarii.

⁵ Mediafax, DRAGNEA ELIMINĂ DIN LEGEA DEFĂIMĂRII CRITERIUL POLITIC ȘI CEL AL AVERII ȘI REDUCE NIVELUL AMENZILOR, 09.10.2015, disponibil la: <http://www.mediafax.ro/politic/dragnea-elimina-din-legea-defaimarii-criteriul-politic-si-cel-al-averii-si-reduce-nivelul-amenzilor-14817798> (accesat la 09.10.2015)

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009 – 2014